

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 a och 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen ändras. Syftet med propositionen är att utfärda de nationella bestämmelser som föranleds av att Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen har ändrats.

Enligt propositionen ska den nationella behöriga myndigheten i vissa fall kunna sänka den påföljdsavgift som avses i förordningens bestämmelse om påföljdsavgifter, till exempel den påföljdsavgift som påförs om utsläppscertifikat inte överlämnas. Dessutom ska det till lagen fogas de definitioner som behövs med tanke på tillämpningen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft våren 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll.....	5
3 Nuläge och bedömning av nuläget	7
4 Förslagen och deras konsekvenser	8
4.1 De viktigaste förslagen	8
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	9
5 Alternativa handlingsvägar.....	10
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	10
5.2 Metoder som planeras eller som har genomförts av andra medlemsstater	10
6 Remissvar	11
7 Specialmotivering.....	12
8 Ikraftträdande	13
9 Verkställighet och uppföljning	14
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	14
LAGFÖRSLAG.....	16
Lag om ändring av 1 a och 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.....	16
BILAGA.....	18
PARALLELLTEXT	18
Lag om ändring av 1 a och 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.....	18

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I sitt meddelande *EU:s konkurrenskraft på lång sikt – efter 2030* (COM(2023) 168 final) betonar kommissionen vikten av ett regelverk som säkerställer att målen uppnås till lägsta möjliga kostnad. Likaså fäste Mario Draghs konkurrenskraftsrapport uppmärksamhet vid att de nuvarande bestämmelserna är ägnade att oskäligt belasta i synnerhet små och medelstora företag. Kommissionen har därför åtagit sig att organisera och förenkla rapporteringskraven i EU-regleringen.

I EU-ländernas ledares Budapestförklaring (11/2024) uppmanades kommissionen att lägga fram förslag för att lätta på regleringen. Som svar på detta strävar kommissionen i sitt arbetsprogram för 2025 efter att före utgången av sin mandatperiod 2029 uppnå en allmän minskning av den administrativa bördan med 25 procent och i fråga om små och medelstora företag med 35 procent. Förslaget är den första delen av en serie lagstiftningsförslag som syftar till att lätta på regleringen.

För att minska företagens administrativa börda offentliggjorde kommissionen den 26 februari 2025 tre förslag (Omnibus I-förslagen). Syftet med förslagen till direktiv och förordning är att göra hållbarhetsrapporteringen tillgängligare och effektivare samt att förenkla bestämmelserna om tillbörlig aktsamhet enligt direktivet om företagsansvar så att de stöder en ansvarsfull affärspraxis.

Genom Omnibus I-förslagen förenklas och effektiviseras också mekanismen för koldioxidjustering.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Kommissionens Omnibus I-förslag innehöll tre förslag till direktiv och förordningar med målet att lätta på företagens administrativa börda:

- Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2006/43/EG, 2013/34/EU, (EU) 2022/2464 och (EU) 2024/1760 vad gäller vissa krav avseende företagens hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (COM(2025) 81 final). I förslaget ingick ett separat förslag till direktiv i anslutning till dessa rättsakter, det så kallade stop-the-clock-förslaget, om senareläggning av tillämpningen (COM(2025) 80 final),
- Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2023/956 vad gäller förenkling och förstärkning av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (COM(2025) 87 final).

Till följd av en brådskande tidsplan för behandlingen utarbetades en separat E-skrivelse om det så kallade Stop-the-Clock-förslaget (E 22/2025 rd). Stora utskottet uttryckte den 11 april 2025 samma ståndpunkt i ärendet som statsrådet. Det har också utan dröjsmål skickats ut en U-skrivelse med samma innehåll (U 10/2025 rd) i enlighet med 96 § i grundlagen.

Innehållet i kommissionens förslag var begränsat, så EU-behandlingen av ärendet gick snabbt. Till exempel i fråga om mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen kunde ärendet behandlas snabbt tack vare att import till EU av de produkter som omfattas av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen blev tillståndspliktig den 1 januari 2026 och den ändring av tröskelvärdet som kommissionen föreslår har en betydande inverkan på vem som behöver fullmakt för CBAM-import.

För den huvudsakliga behandlingen av förslaget till förordning COM(2025) 87 final i Europaparlamentet svarade ENVI. Åsikter lämnades av utskotten INTA och ITRE. Rådets allmänna riktlinje slogs fast den 27 maj 2025 och rådet godkände Europaparlamentets ståndpunkt vid första behandlingen den 29 september 2025.

Förordningen om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen, dess bakgrund, funktionsprincip och konsekvenser har behandlats i statsrådets skrivelser U 57/2021 rd, UJ 4/2022 rd och UJ 34/2022 rd.

Behandlingen av Omnibusförslaget är beskrivet i större detalj i statsrådets skrivelse U 13/2025 rd. Dessutom lämnades den 4 november 2025 en E-skrivelse till riksdagen om genomförandeförordningen om metoden för beräkning av koldioxidgränsmekanismens inbäddade utsläpp (E 92/2025 rd).

Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med finansministeriet och Tullen.

Utkastet till regeringsproposition var på remiss i tjänsten utlåtande.fi den 18 december 2025–13 februari 2026. Utlåtande begärdes av följande aktörer: Ålands landskapsregering, Akava ry, Bioenergi rf, Finlands näringsliv rf, Näringslivets forskningsinstitut, Livsmedelsindustriförbundet rf, Elektronikkomponentti- ja Mittalaitetoimittajat Elkomit ry, Finsk Energiindustri rf, Energimyndigheten, Helsingfors förvaltningsdomstol, klimatpanelen, Finsk Handel rf, Kemiindustrin KI rf, Centralhandelskammaren, Kiinteistönimittajat ja rakennuttajat Rakli ry, Konkurrens- och konsumentverket, Konsumentförbundet rf, jord- och skogsbruksministeriet, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Skogsindustrin rf, Muoti- ja urheilukauppa ry, justitieministeriet, Arbetsgivarna för servicebranscherna PALTA rf, Familjeföretagens förbund rf, Byggnadsindustrin RT rf, Satamaoperaattorit ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Finlands Speditions- och Logistikförbund rf, Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Finlands naturskyddsförbund rf, Finlands Inköps- och Logistikförening LOGY rf, Energianvändare i Finland rf, STTK rf, Rederierna i Finland rf, Finlands miljöcentral, Företagarna i Finland rf, Tekniska Handelsförbundet rf, Teknologiateollisuus ry, Tullen, Säkerhets- och kemikalieverket, Tuote- ja palvelukaupan yhdistys Etu ry, utrikesministeriet, finansministeriet, Skatteförvaltningen, miljöministeriet och Ålands Näringsliv.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://tem.fi/sv/projekt?tunnus=TEM086:00/2025>.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

Bakom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2083 om ändring av förordning (EU) 2023/956 vad gäller förenkling och förstärkning av mekanismen för koldioxidjustering

vid gränsen ligger det förslag av kommissionen som gäller mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen (COM(2025) 87 final), genom vilket förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen ändrades till vissa delar. Som det konstateras ovan är syftet med ändringarna att förenkla och effektivisera genomförandet av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen.

En del av de ändringar som syftar till att förenkla och effektivisera förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen ((EU) 2023/956) genomförs i form av ändringar i förordningen och en del i form av ändringar i de genomförandeförordningar som utfärdats med stöd av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen. Genomförandeförordningar som utfärdats med stöd av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen är genomförandeförordning (EU) 2025/486 om status som godkänd CBAM-deklarant, genomförandeförordning (EU) 2024/3210 om fastställande av regler för tillämpningen vad gäller CBAM-registret och genomförandeförordning (EU) 2025/2210 om fastställande av tillämpningsföreskrifter vad gäller varor och förädlade produkter som förs till en medlemsstats kontinentalsockel eller exklusiva ekonomiska zon. Dessutom har genomförandeförordningar utfärdats om verifiering av utsläpp, om metoden för beräkning av inbäddade utsläpp, om priset på CBAM-certifikat och om informationsutbyte mellan tullmyndigheterna. Det har lämnats en separat E-skrivelse om den genomförandeförordning som gäller inbäddade utsläpp (E 92/2025 rd).

Förordning (EU) 2025/2083 medför inga ändringar i den ursprungliga tidsplanen för det stegvisa införandet av mekanismen enligt förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen. Inte heller mekanismens tillämpningsområde ändras, med undantag för en begränsad ändring som förtydligar genomförandet.

De centrala ändringar som förordning (EU) 2025/2083 medför anknyter till det gränsvärde för CBAM-import som tillämpas när CBAM-skyldigheten vid import fastställs samt vid ordnandet av försäljning och återköp av CBAM-certifikat och starttidpunkt. Likaså medför förordningen ändringar i beräkningen av utsläpp som tillämpas på import från tredjeländer samt beaktandet av utsläppsavgifter som betalats i tredjeländer inom ramen för mekanismen. Utöver dessa införs ändringar i beräkningen av inbäddade utsläpp och ordnandet av förvaltningen i synnerhet när det gäller tillståndprocessen för CBAM-import.

Ändring av tröskelvärde för CBAM-import. I och med förordning (EU) 2025/2083 införs ett nytt kumulativt tröskelvärde som baserar sig på den importerade massan och som är 50 ton om året per importör. Det nya tröskelvärde ersätter det tidigare försändelsespecifika tröskelvärde på 150 euro för järn och stål, aluminium, cement och gödselmedel. När importen av CBAM-varor underskrider detta tröskelvärde anses importen inte omfattas av CBAM-skyldigheten. I och med att det nya tröskelvärde införs befrias CBAM-importörer som importerar små partier, huvudsakligen små och medelstora företag och privatpersoner, från CBAM-skyldigheterna. Tröskelvärde tillämpas inte på importerad el och väte där importen omfattas av CBAM-skyldigheterna utan något specifikt tröskelvärde. Kommissionen ser årligen över hur stor del av CBAM-importens utsläpp tröskelvärde täcker och om det påverkar företags försök att kringgå tröskelvärde. Kommissionen får vid behov ändra tröskelvärde genom en delegerad förordning.

Kalkylerade standardvärden för priset på kol betalat utanför EU och beräkning av inbäddade utsläpp. En effektiv prissättning på koldioxidutsläpp dämpar växthusgasutsläppen genom att påföra utsläppen en avgift och sporra till att minska utsläppen. I och med förordning (EU) 2025/2083 förenklas beräkningen av den sänkning av CBAM-avgiften som beviljas utifrån utsläppsavgifter som har betalats utanför EU. En importör kan begära en sänkning av CBAM-avgiften utifrån den utsläppsavgift som faktiskt har betalats i ursprungslandet.

De ändringar som nu görs i syfte att förenkla mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen tillför från och med 2027 som ett alternativ till den faktiskt betalda utsläppsavgiften en kalkylerad utsläppsavgift där beloppet fastställs enligt av kommissionen fastställda kalkylerade standardvärden som beskriver priset på kol utanför EU. De kalkylerade standardvärdena baserar sig på bästa tillgängliga information och uppgifter från länder utanför EU. Dessutom blir det tillåtet att ansöka om sänkning av CBAM-avgiften förutom i ursprungslandet även utifrån det pris på kol som betalats i ett annat land utanför EU. Enligt kommissionen behövs dessa ändringar eftersom CBAM-importörerna har haft svårigheter att för importerade produkter rapportera uppgifter om utsläppsavgifter som faktiskt betalats i länder utanför EU utan vilka det enligt förordningen inte är möjligt att ansöka om en sänkning.

Med de ändringar som syftar till att förenkla mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen ändras samtidigt sättet för hur de standardvärden som beskriver inbäddade utsläpp bestäms när tillförlitliga uppgifter om exportlandet inte kan tillämpas. Tidigare baserade sig standardvärdena på den genomsnittliga utsläppsintensiteten för en viss andel anläggningar inom EU:s utsläppshandelssystem som har sämst prestanda för den typen av varor (enligt CBAM-förordningen kommer anläggningarnas andel att anges i de genomförandebestämmelser som utfärdas senare). I och med att förordningen ändras frångår man användningen av uppgifter från anläggningar som omfattas av EU:s utsläppshandelssystem och övergår till att använda data från de tio mest utsläppsintensiva exportländerna utanför EU för vilka tillförlitliga uppgifter finns tillgängliga. Enligt kommissionen stöder ändringen mekanismens miljömål eftersom de standardvärden som beskriver inbäddade utsläpp blir högre, varvid även de ekonomiska incitamenten att rapportera de faktiska inbäddade utsläppen blir starkare.

Med de ändringar som syftar till att förenkla och effektivisera genomförandet av mekanismen förenklas även vissa regler för beräkning av inbäddade utsläpp. Ur utsläppsberäkningen exkluderas vissa efterbehandlingsprocesser för stål och aluminium. Enligt kommissionen har dessa processer endast en marginell inverkan på produktionens totala utsläpp. Kommissionen motiverar ändringen med att utsläppen från sådana processer inte heller omfattas av EU:s utsläppshandel och att mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen även i detta hänseende ska spegla utsläppshandelns beräkningsregler. Dessutom behöver utsläppen från produktionsinsatser (prekursorer) för CBAM-produkter producerade inom EU inte längre uppges för beräkningen av CBAM-produktens utsläpp. Ändringen bidrar till att minska den administrativa bördan, men påverkar inte mekanismens utsläppstäckning.

De ändringar som genom förordning (EU) 2025/2083 görs i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen förtydligar också att kravet på att anlita en ackrediterad kontrollör endast gäller rapportering av faktiska utsläpp. Enligt den tidigare CBAM-förordningen ska en godkänd CBAM-deklarant säkerställa att de inbäddade totalutsläppen från CBAM-importen verifieras av en ackrediterad kontrollör. Förordningen tar alltså inte ställning till om det finns en skillnad i verifieringsskyldigheten om en godkänd CBAM-deklarant rapporterar de faktiska utsläppen eller utsläpp enligt standardvärden. En ackrediterad kontrollör behöver alltså inte anlitas när en godkänd deklarant rapporterar utsläppen enligt standardvärden.

Försäljning och återköp av CBAM-certifikat. Enligt CBAM-förordningen ska en importör skaffa avgiftsbelagda CBAM-certifikat enligt ett utsläppsinnehåll motsvarande importen. Certifikaten köps hos kommissionens gemensamma centrala plattform och registreras automatiskt på ett CBAM-konto som kommissionen inrättar för varje godkänd CBAM-deklarant. Den första möjliga tidpunkten för att sälja och återköpa CBAM-certifikat skjuts i och med förordning (EU) 2025/2083 fram från början av januari 2026 till början av februari 2027. Fastän tidpunkten för när försäljningen av CBAM-certifikat inleds fördröjs, föreslås inga ändringar i skyldigheten att skaffa CBAM-certifikat och därmed i mekanismens ambitionsnivå.

För att täcka utsläppen från importen 2026 åläggs importörerna att från och med den 1 februari 2027 köpa CBAM-certifikat till ett pris som motsvarar det genomsnittliga priset på EU:s utsläppsrätter det kvartal då importen 2026 skedde. För import från och med 2027 gäller för köp av CBAM-certifikat veckopriset för EU-utsläppsrätter enligt inköpstidpunkten på det sätt som den ursprungliga förordningen föreskriver.

I och med de ändringar som syftar till en förenkling ändras även skyldigheten att se till att det på importörens CBAM-registerkonto under importåret finns åtminstone ett visst antal CBAM-certifikat med vilka importens utsläpp täcks när importåret avslutas i samband med att certifikaten överlämnas. Detta minimumantal som beräknas kvartalsvis sänks från 80 procent till 50 procent av utsläppen från den kumulativa importen vid utgången av varje kvartal under importåret. Dessutom utvidgas importörernas möjlighet att av myndigheten begära återköp av CBAM-certifikat. Tidigare kunde en CBAM-skyldig be den behöriga myndigheten återköpa högst en tredjedel av det totala antal CBAM-certifikat som den godkända deklaranter köpt under det föregående kalenderåret. I och med ändringarna inkluderas i återköpsskyldigheten de certifikat för kalenderåret som den godkända deklaranter har behövt för att fullgöra sin skyldighet att se till att det på CBAM-kontot ska finnas 50 procent av utsläppen från den kumulativa importen vid utgången av varje kvartal.

Tillämpningsområde. I och med förordningen, som ska bidra till förenkling, stryks icke-kalcinerade kaolinleror från tillämpningsområdet för mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen. Enligt kommissionen motiveras ändringen av att kalcinerade kaolinleror är produkter med risk för koldioxidläckage medan icke-kalcinerade kaolinleror inte är det. Enligt kommissionen kan kalcinerade kaolinleror i vissa fall användas för att ersätta klinker i cementproduktion, medan icke-kalcinerade kaolinleror är ett av de huvudsakliga materialen i keramikindustrin. Keramiksektorn omfattas inte av mekanismen, och därför är ändringen motiverad även ur detta perspektiv.

Beviljande av status som godkänd CBAM-deklarerant. I och med förordning (EU) 2025/2083 blir också myndighetens CBAM-tillståndprocess till vissa delar lättare. Den 1 januari 2026 blev importen av CBAM-produkter tillståndspliktig för importörerna. Importören ska ansöka om tillstånd som godkänd CBAM-deklarerant hos den behöriga nationella myndigheten. Enligt den tidigare förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen skulle den behöriga myndigheten innan den beviljar status som CBAM-deklarerant genomföra ett konsultationsförfarande om ansökan om godkännande där den frågar kommissionen och andra EU-staters behöriga nationella myndigheter om de har något att anmärka på, bland annat om sökanden uppfyller kriterierna för att beviljas CBAM-tillstånd. I och med den ändring av förordningen som syftar till förenkling blir konsultationsprocessen frivillig. Också när det gäller att återkalla tillstånd är konsultationsprocessen framöver frivillig oavsett om det är den sökande själv som begär återkallandet eller om det är myndigheten som anser att tillståndet ska återkallas.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

I 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen föreskrivs det om de påföljdsavgifter som Tullen kan påföra den som 1) inte iakttar skyldigheten enligt artikel 22 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen att överlämna CBAM-certifikat, 2) för in varor till unionens tullområde utan sådan status som godkänd CBAM-deklarerant som avses i artikel 17 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Bakgrunden till bestämmelsen i den gällande lagen är artikel 26.1 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen enligt vilken en godkänd CBAM-deklarant som inte senast den 31 maj varje år överlämnar det antal CBAM-certifikat som motsvarar de utsläpp som är inbäddade i varor som importerats under det föregående kalenderåret ska åläggas att betala en sanktionsavgift. Denna sanktionsavgift ska vara identisk med den avgift för överskridande utsläpp som anges i artikel 16.3 i direktiv 2003/87/EG, höjd enligt artikel 16.4 i det direktivet, och tillämplig under det år då varorna importeras. En sådan sanktionsavgift ska tillämpas för varje CBAM-certifikat som den godkända CBAM-deklaranten inte har överlämnat.

I artikel 26.2 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen anges att om en annan person än en godkänd CBAM-deklarant för in varor till unionens tullområde utan att uppfylla skyldigheterna enligt förordningen, ska den personen åläggas att betala en sanktionsavgift. En sådan sanktionsavgift ska vara effektiv, proportionell och avskräckande och ska, särskilt beroende på den bristande efterlevnadens varaktighet, allvarlighetsgrad, omfattning, avsiktliga karaktär och upprepning samt i vilken grad personen samarbetar med den behöriga myndigheten, uppgå till ett belopp på mellan tre och fem gånger den sanktionsavgift som avses i punkt 1 och som är tillämplig under det år varorna införs, för varje CBAM-certifikat som personen inte har överlämnat.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2083 om ändring av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen innehåller ändringar i artikel 26 i den förordningen som gör det möjligt att sänka påföljdsavgifterna för det första när en godkänd CBAM-deklarant inte överlämnar rätt antal CBAM-certifikat till följd av att en tredje part, dvs. en verksamhetsutövare, en kontrollör eller en i artikel 9.2 avsedd oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen, har lämnat felaktiga uppgifter. Den behöriga myndigheten kan dessutom sänka påföljdsavgiften om en importör överskrider det enda viktbaserade tröskelvärdet med högst 10 procent eller i de fall som avses i artikel 17.7a i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Flexibilitet i påföljdsavgifterna förutsätter att lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen ändras, eftersom myndighetens prövning vid beslut om att inte påföra påföljdsavgift ska vara bunden till prövning så att påföljdsavgift inte ska påföras om de villkor som anges i lag uppfylls. Därmed måste bestämmelser om möjligheten att sänka påföljdsavgiften tas in i den nationella lagen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås nationella nödvändiga bestämmelser om genomförandet av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen för att den flexibilitet i påföljdsavgiften som Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2083 om ändring av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen möjliggör ska vara nationellt antagen och tillgänglig för den behöriga myndigheten.

I den föreslagna lagen ingår nationella bestämmelser om situationer där den nationella behöriga myndigheten, dvs. Tullen, kan sänka påföljdsavgiften. Dessutom föreskrivs det om de aspekter som bör beaktas när en sänkning av påföljdsavgiften övervägs. Till lagen fogas också de definitioner som behövs vid tillämpning av bestämmelserna om sänkning av påföljdsavgiften.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

I samband med det s.k. Omnibusförslaget har konsekvenserna av förordningsändringarna inte granskats desto mer i fråga om den framtida flexibiliteten när det gäller att påföra påföljdsavgifter. I en handling (SWD(2025) 58 final) som utgör bilaga till kommissionens förslag bedömer kommissionen att cirka 182 000 importörer (90 procent av importörerna), av vilka största delen är små och medelstora företag, i och med ändringen av tröskelvärde för CBAM-import på EU-nivå undantas från skyldigheterna enligt mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen. Det bedöms också att efter ändringen kommer utsläpp som omfattas av tillämpningsområdet för mekanismen fortfarande att täckas till över 99 procent, eftersom en klar merpart av den import till EU som är underställd mekanismen enligt kommissionen handhas av ett fåtal importörer som importerar stora mängder CBAM-produkter.

I den bifogade handlingen bedöms dessutom att ett nytt tröskelvärde för CBAM-importen minskar de administrativa kostnaderna i anslutning till mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen med cirka 1 210 miljoner euro per år inom EU. CBAM-importörernas andel av denna kostnadsminskning skulle vara 1 123 miljoner euro och myndigheternas 87 miljoner euro. Med den nya tröskeln skulle inkomsterna av CBAM-utsläppsavgifter minska med cirka 21 miljoner euro. Detta motsvarar cirka 1 procent av de uppskattade årliga CBAM-inkomsterna i EU-området (2,1 miljarder euro).

Dessutom bedöms de förordningsändringar som baserar sig på Omnibusförslaget också ha andra konsekvenser som bidrar till att minska den administrativa bördan. Kommissionens förslag att utsläppen från produktionsinsatser för CBAM-produkter producerade i EU inte längre behöver uppges för utsläppsberäkningen minskar rapporteringsskyldigheterna för CBAM-skyldiga importörer och anläggningar i tredjeländer. Till följd av ändringen minskar importörernas skyldigheter att samla in data om produktionsinsatserna.

Tullen bedömer att ett nytt tröskelvärde för CBAM-import eliminerar CBAM-skyldigheterna för 92 procent av de nuvarande CBAM-skyldiga, dock så att 99 procent av utsläppsinnehållet i CBAM-importen hålls kvar inom ramen för mekanismen.

Ändringen av tröskelvärde för CBAM-importen undantar de importörer som importerar små årliga mängder från de skyldigheter som fastställts inom ramen för mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen. Den administrativa börda som mekanismen orsakar dessa aktörer försvinner således. Den administrativa bördan för de importörer som fortsättningsvis omfattas av mekanismen minskar inte med ändringen av tröskelvärde, utan den kan till vissa delar öka. I och med det nya mängdbaserade tröskelvärde på 50 ton slopas tröskelvärde på 150 euro för CBAM-import. Efter att tröskelvärde har ändrats blir de importörer som omfattas av mekanismen skyldiga att rapportera även all CBAM-import under värdet 150 euro, om importen överskrider tröskelvärde på 50 ton baserat på importmängden. Efter det nya tröskelvärde ska importörer som endast sporadiskt importerar CBAM-produkter följa huruvida deras CBAM-import överskrider det nya årliga tröskelvärde. Det innebär att den administrativa bördan av mekanismen inte försvinner helt även om importen inte når upp till tröskeln.

Konsekvenserna av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen beskrivs allmänt i U-skrivelse U 57/2021 rd och de kompletterande U-skrivelserna UJ 4/2022 rd och UJ 34/2022 rd, vilka lämnats till riksdagen. De nationella konsekvenserna beskrivs även närmare på sidorna 10–15 i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen och om ändring av 2 § i lagen om Tullens organisation. I propositionen redogörs det även för vilka konsekvenser Tullens behov av tilläggsresurser får för de offentliga finanserna.

Den nu aktuella regeringspropositionen medför inga nya konsekvenser för resurserna, eftersom Tullen är nationell behörig myndighet enligt förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2083 om ändring av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen ger flexibilitet i påförandet av påföljdsavgift, vilket är motiverat med tanke på de praktiska utmaningar som verksamhetsutövarna ställs inför under övergångsperioden. I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen och om ändring av 2 § i lagen om Tullens organisation (RP 52/2023 rd, s. 12) har det ansetts att det i synnerhet kan bli en utmaning för importörer av varor som omfattas av mekanismen att få behövliga utsläppsdata av varuproducenter i tredjeländer. Om man trots dessa utmaningar påför sanktioner schematiskt, kan situationen bli oskäligen ur aktörernas synvinkel.

Också nationella aktörer har upplevt det vara nödvändigt att lätta på företagens administrativa börda genom att förenkla och effektivisera mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen. I en utredning som arbets- och näringsministeriet beställt (Afry, 2025) granskas den administrativa börda som utsläppsrapporteringen enligt förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen orsakar. Enligt de intervjuade företagen kräver insamlingen av tillförlitliga utsläppsdata från CBAM-produktleverantörer ofta att företagen för en intensiv dialog med leverantörerna och utbildar dem på grund av bristande erfarenhet av utsläppsrapportering och enhetlig praxis. Även om det går att samla in utsläppsdata är det i hög grad osäkert om uppgifterna är korrekta. Företagen lyfter fram att de känner oro för fel och eventuella sanktioner, eftersom ansvaret för att utsläppsdata är korrekta kvarstår hos importören av CBAM-produkter. Den flexibilitet i påföljdsavgiften som enligt lagförslaget ska tas in i lagen kan anses ha en positiv inverkan på de företag som importerar CBAM-produkter, eftersom det kan vara synnerligen utmanande även för erfarna aktörer att få utsläppsdata från produktionsanläggningar i tredjeländer, på det sätt som beskrivs ovan. Om sanktionerna då är schematiska och det inte finns någon möjlighet att sänka påföljdsavgiften, kan grunderna för påförande av påföljdsavgift bli stränga.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2083 om ändring av förordning (EU) 2023/956 vad gäller förenkling och förstärkning av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen är direkt förpliktande EU-reglering i medlemsstaterna, vilket innebär att förordningen inte lämnar utrymme för prövning när det gäller de skyldigheter som den nationella myndigheten ska fullfölja. Inga andra genomförandeanternativ har diskuterats, utan Tullen påför påföljdsavgifter i egenskap av nationell behörig myndighet.

5.2 Metoder som planeras eller som har genomförts av andra medlemsstater

Nordiska ministerrådet har beställt en utredning för att kartlägga och analysera hur en utvidgning av CBAM kan påverka de nordiska länderna, den gröna omställningen och de konsumtionsrelaterade utsläppen. Centrala föremål för utredningen är inkludering av indirekta utsläpp i mekanismen, eventuell utvidgning till nya branscher, konsekvenser för den nordiska industrins konkurrenskraft samt den gröna omställningen. I utredningen studeras dessutom de administrativa kraven för att säkerställa ett effektivt genomförande samt hur mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen har genomförts i de nordiska länderna.

Även om utmaningarna i genomförandet av mekanismen enligt utredningen är likartade i alla nordiska länder, lyfte företrädare för industrin fram vissa skillnader i samband med intervjuerna, bland annat i hur de nationella myndigheterna ordnat sitt stöd och skött genomförandet i mekanismens inledande skede. I Finland ansågs Tullens stöd vara särskilt viktigt, eftersom det erbjöd hjälp i de krävande inledande skedena av genomförandet av förordningen. Myndigheterna i Sverige, särskilt miljöförvaltningsmyndigheten, beskrevs som välorganiserade och reaktiva; Miljöförvaltningsmyndigheten tillhandahöll bl.a. rådgivning och tydliga informationskanaler. I Danmark upplevde företagen det som utmanande att genomförandet av förordningen och ansvaret är fördelat på olika myndigheter, det var till exempel svårt att hitta kontaktpersoner och svarstiderna upplevdes som långa när företagen bad om råd. Företrädarna för industrin lyfte dock fram de danska myndigheternas aktiva deltagande i branschens webinarier och det välfungerande samarbetet.

6 Remissvar

Utlåtanden lämnades av sammanlagt 22 aktörer som representerade offentliga organisationer, föreningar och andra organisationer. Bland myndigheterna lämnade Tullen ett utlåtande. Av domstolarna lämnade Helsingfors förvaltningsdomstol ett utlåtande. De organisationer och förbund som lämnade utlåtanden var Finlands näringsliv rf, Livsmedelsindustriförbundet rf, Finsk Energiindustri rf, Finsk Handel rf, Logistiikkayritysten Liitto ry, Skogsindustrin rf, Byggproduktindustrin RTT rf, Finlands Speditions- och Logistikförbund rf, Finlands Transport och Logistik SKAL rf, Energianvändare i Finland rf, Företagarna i Finland rf, STTK rf, Rederierna i Finland rf, Tekniska Handelsförbundet rf och Teknologiateollisuus ry. Av remissinstanserna meddelade Konkurrens- och konsumentverket, finansministeriet, utrikesministeriet och Ålands landsskapsregering att de inte har något att yttra i ärendet.

Remissinstanserna tog i sin respons fasta på dels det egentliga innehållet i regleringspropositionen, dels mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen mer generellt.

På det hela taget förhöll sig remissinstanserna positivt till innehållet i propositionen. Alla remissinstanser ansåg att den reglering som föreslås i propositionen är behövlig, motiverad och värd att understödja. Att det i den nationella lagen införs flexibilitet i påföljdsavgiften ansågs säkerställa en enhetlig och jämlik behandling av företagen. Allmänt taget ansågs de bestämmelser som möjliggör flexibilitet i påföljdsavgiften vara skäliga, eftersom det är svårt att få tillförlitliga utsläppsdata från leverantörer utanför EU och det i viss mån är osäkert om uppgifterna är korrekta.

En del remissinstanser ansåg att utgångspunkten för genomförandet av EU-regleringen i Finland bör vara att undvika extra nationella förpliktelser. Detta önskemål ansågs uppfyllas i fråga om förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen, eftersom genomförandet inte är förenat med ytterligare nationella skyldigheter. En del remissinstanser ansåg det också vara bra att den nationella lagstiftningen genomförs i linje med EU-regleringen och att det inte uppstår parallella förfaranden.

Det ansågs motiverat att öka flexibiliteten i påföljdsavgifterna med beaktande av de praktiska utmaningar som verksamhetsutövarna står inför under övergångsperioden. I utlåtandena betonades det att när Tullen utövar sin prövningsrätt vid påförandet av påföljdsavgifter ska avgifterna vara tillräckligt avskräckande för att mekanismens styrande effekt och målet att förebygga koldioxidläckage inte ska äventyras.

Miljöministeriet påpekade att det i 4 a § 2 mom. i lagförslaget fanns en onödig upprepning av uttrycket ”upprepning av försummelsen”, och samma upprepning förekom i

specialmotiveringen. Miljöministeriets kommentar har beaktats och propositionen har preciserats på denna punkt.

Största delen av remissvaren gällde mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen i allmänhet. I utlåtandena understödde remissinstanserna strävandena att lätta upp den reglering som riktar sig till aktörerna och att inga ytterligare nationella skyldigheter skapas. I flera utlåtanden betonades det att det med tanke på systemets förutsägbarhet är viktigt att företagen får rådgivning samt att myndigheterna aktivt förmedlar aktuell information. I utlåtandena framhölls också betydelsen av tydliga myndighetsanvisningar i genomförandet av den nationella lagstiftning som hänför sig till CBAM-förordningen.

När det gäller mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen i allmänhet framförde remissinstanserna också att CBAM-systemet medför betydande skyldigheter att samla in och rapportera data i synnerhet om leveranskedjorna i tredjeländer, och därför är det viktigt att de nationella myndighetsanvisningarna stöder förutsägbarhet och en riskbaserad tillsyn och inte medför någon extra administrativ börda. I en del av utlåtandena uttrycktes oro över att den nuvarande marknadsutvecklingen när det gäller kontrollörer är oklar. En fungerande marknad för kontrollörer ansågs vara en förutsättning för att företagen ska kunna undvika att tillämpa standardvärden och de höga kostnader som de medför.

7 Specialmotivering

1 a §. Definitioner. Till paragrafen fogas behövliga definitioner. Enligt den föreslagna 1 a § 5 punkten avses med verksamhetsutövare en i artikel 3.31 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd person som driver eller kontrollerar en anläggning i ett tredjeland, inklusive ett moderföretag som kontrollerar en anläggning i ett tredjeland.

Enligt den föreslagna 1 a § 6 punkten avses med kontrollör en sådan ackrediterad kontrollör som avses i artikel 8.1 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen. Enligt den föreslagna 1 a § 7 punkten avses med det enda viktbaseade tröskelvärde det enda viktbaseade tröskelvärde som angetts i punkt 1 i bilaga VII till förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Enligt den föreslagna 1 a § 8 punkten avses med importör i enlighet med artikel 3.15 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen antingen den person som inger en tulldeklaration för övergång till fri omsättning av varor eller en avräkningsnota i enlighet med artikel 175.5 i delegerad förordning (EU) 2015/2446 i eget namn och för egen räkning eller, om tulldeklarationen inges av ett indirekt tullombud i enlighet med artikel 18 i förordning (EU) nr 952/2013, den person för vars räkning en sådan deklaration inges.

Enligt den föreslagna 1 a § 9 punkten avses med oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen en i artikel 9.2 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen.

4 a §. Påföljdsavgift. Det föreslås att *nya 4 och 5 mom.* fogas till paragrafen. Enligt 4 a § 4 mom. i lagförslaget kan Tullen sänka påföljdsavgiften 1) om en godkänd CBAM-deklarant inte överlämnar rätt antal CBAM-certifikat till följd av att en verksamhetsutövare, en kontrollör eller en oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen har lämnat felaktiga uppgifter 2) om en importör överskrider det enda viktbaseade tröskelvärde med högst 10 procent, eller 3) i de fall som avses i artikel 17.7a i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Enligt det föreslagna 4 a § 5 mom. ska sänkningen av påföljdsavgiften basera sig på en helhetsbedömning. I bedömningen kan det tas hänsyn till i vilken grad den som har försummat skyldigheten är villig att samarbeta och vidta åtgärder för att avhjälpa försummelsen, försummelsens upprepning, varaktighet, allvarlighetsgrad och omfattning samt försummelsens avsiktliga karaktär och oaktsamhet.

Enligt artikel 26.1 i förordningen ska en godkänd CBAM-deklarant som inte senast den 30 september varje år överlämnar det antal CBAM-certifikat som motsvarar de utsläpp som är inbäddade i varor som importerats under det föregående kalenderåret åläggas att betala en sanktionsavgift. Denna sanktionsavgift ska vara identisk med den avgift för överskridande utsläpp som anges i artikel 16.3 i direktiv 2003/87/EG, höjd enligt artikel 16.4 i det direktivet, och tillämplig under det år då varorna importeras. En sådan sanktionsavgift ska tillämpas för varje CBAM-certifikat som den godkända CBAM-deklaranten inte har överlämnat.

Enligt artikel 26.1 a i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen får den behöriga myndigheten genom undantag från punkt 1 i artikeln minska den sanktionsavgift som avses i punkt 1 i artikeln om en godkänd CBAM-deklarant inte överlämnar rätt antal CBAM-certifikat till följd av felaktiga uppgifter från en tredje part, närmare bestämt en verksamhetsutövare, en kontrollör eller en oberoende person som intygar den koldioxidprisdokumentation som avses i artikel 9.2. Den sanktionsavgift som på detta sätt åläggs ska vara effektiv, proportionell och avskräckande, och ska särskilt beakta den bristande efterlevnadens varaktighet, allvarlighetsgrad, omfattning, avsiktliga karaktär eller upprepning eller i vilken grad den godkända CBAM-deklaranten samarbetar med den behöriga myndigheten.

I artikel 26.2 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen anges att om en annan person än en godkänd CBAM-deklarant för in varor till unionens tullområde utan att uppfylla skyldigheterna enligt förordningen, ska den personen åläggas att betala en sanktionsavgift. En sådan sanktionsavgift ska vara effektiv, proportionell och avskräckande och ska, särskilt beroende på den bristande efterlevnadens varaktighet, allvarlighetsgrad, omfattning, avsiktliga karaktär och upprepning samt i vilken grad personen samarbetar med den behöriga myndigheten, uppgå till ett belopp på mellan tre och fem gånger den sanktionsavgift som avses i punkt 1 och som är tillämplig under det år varorna införs, för varje CBAM-certifikat som personen inte har överlämnat.

En ny 2 a-punkt har fogats till artikel 26. Enligt den ska punkt 2 även tillämpas på andra importörer än godkända CBAM-deklaranter om de överskrider det enda viktbaserade tröskelvärdet. I detta syfte ska alla utsläpp som är inbäddade i de varor som importeras av en sådan importör under det relevanta kalenderåret beaktas. Betalningen av sanktionsavgiften ska befria importören från skyldigheten att lämna in en CBAM-deklaration och att överlämna CBAM-certifikat för denna import. Genom undantag från första stycket i denna punkt får den behöriga myndigheten minska den sanktionsavgift som föreskrivs i punkt 2 i artikeln om en importör har överskridit det enda viktbaserade tröskelvärdet med högst 10 procent eller i de fall som avses i artikel 17.7a. En sådan sanktionsavgift ska vara effektiv, proportionell och avskräckande och får inte vara lägre än den sanktionsavgift som föreskrivs i punkt 1. Betalningen av sanktionsavgiften ska befria importören från skyldigheten att lämna in en CBAM-deklaration och att överlämna CBAM-certifikat för denna import.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft våren 2026.

9 Verkställighet och uppföljning

Arbets- och näringsministeriet tillsatte i januari 2023 en arbetsgrupp för det nationella genomförandet av mekanismen för koldioxidjustering vid gränsen. En av arbetsgruppens uppgifter är att på nationell nivå följa genomförandet av förordningen. I arbetsgruppen deltar arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet, finansministeriet, utrikesministeriet, Tullen, Energimyndigheten, Finsk Energiindustri rf, Kemiindustrin KI rf, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto, Skogsindustrin rf, Teknologiateollisuus ry, Finlands Speditions- och Logistikförbund rf, Företagarna i Finland rf, Finlands näringsliv rf, Centralhandelskammaren och Tekniska Handelsförbundet rf. Arbetsgruppen följer genomförandet av förordningen och utbyter information mellan myndigheter och intressentgrupper.

Artikel 30 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen förpliktar kommissionen att övervaka förordningens effekter och funktion. Kommissionen ska enligt artikel 30 övervaka vilka effekter förordningen har bland annat på koldioxidläckage och utvecklingen av de internationella klimatåtgärderna samt bedöma möjligheterna att utvidga mekanismen till att omfatta nya produkter och industrisektorer samt bedöma systemet för förvaltning inklusive de administrativa kostnaderna.

Kommissionen har meddelat att den år 2027 kommer att lämna ett förslag till revidering av förordningen om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Förhållandet mellan förordningen om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen och grundlagen (731/1999) samt de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna har på allmänt plan bedömts i statsrådets skrivelse till riksdagen angående mekanismen (U 57/2021 rd). Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/2083 om ändring av förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen medför inga väsentliga ändringar i de tidigare bedömningarna.

I propositionen föreslås det att lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen ändras. Syftet med propositionen är att utfärda de nödvändiga nationella bestämmelser som kompletterar Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen och som gäller en sänkning av den påföljdsavgift som den nationella behöriga myndigheten påför. Dessutom görs vissa preciseringar i lagens definitioner genom att det till lagen fogas definitioner av verksamhetsutövare, kontrollör, det enda viktbaseade tröskelvärde, importör och oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen.

I propositionen föreslås bestämmelser om sänkning av påföljdsavgiften när de CBAM-certifikat som avses i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen inte överlämnas. Enligt förslaget ska den behöriga myndigheten i ovannämnda fall som angetts i artikel 26 i förordningen kunna sänka den påföljdsavgift som det föreskrivs om i 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen. Förfarandet för påföljdsavgiften bestäms och sänks baserat på EU-regleringen och lämnar inte utrymme för nationell reglering. I förslaget har man beaktat rättssäkerheten i och med att det utfärdas bestämmelser om ändringssökande.

Grundlagsutskottet har i sin praxis förutsatt att myndighetens prövning vid beslut om att inte påföra påföljdsavgift ska vara bunden prövning så att påföljdsavgift inte påförs om de villkor som anges i lag är uppfyllda. Grundlagsutskottet (GrUU 39/2017 rd) har bedömt den

bestämmelse om att skatteförhöjning inte ska påföras som föreslogs i 32 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Enligt grundlagsutskottet ska prövningen vid beslut om att inte påföra skatteförhöjning vara bunden prövning. Därmed ska skatteförhöjning inte påföras om de villkor som anges i bestämmelsen är uppfyllda.

Förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen är direkt förpliktande lagstiftning i medlemsländerna och förutsätter i princip ingen separat lagstiftning för genomförande av förpliktelserna enligt förordningen i medlemsländerna.

På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 1 a och 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen (1288/2023) 1 a § 4 punkten, sådan den lyder i lag 753/2024, och

fogas till 1 a §, sådan den lyder i lag 753/2024, nya 5–9 punkter och till 4 a §, sådan den lyder i lag 753/2024, nya 4 och 5 mom. som följer:

1 a §

Definitioner

I denna lag avses med

5) verksamhetsutövare en i artikel 3.31 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd person som driver eller kontrollerar en anläggning i ett tredjeland, inklusive ett moderföretag som kontrollerar en anläggning i ett tredjeland,

6) kontrollör en i artikel 8.1 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd ackrediterad kontrollör,

7) det enda viktbaseade tröskelvärde det enda viktbaseade tröskelvärde som angetts i punkt 1 i bilaga VII till förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen,

8) importör en i artikel 3.15 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd person som inger en tulldeklaration för övergång till fri omsättning av varor eller en avräkningsnota i enlighet med artikel 175.5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex i eget namn och för egen räkning och, om tulldeklarationen inges av ett indirekt tullombud i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, den person för vars räkning en sådan deklaration inges,

9) oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen en i artikel 9.2 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen.

4 a §

Påföljdsavgift

Tullen kan sänka påföljdsavgiften

1) om en godkänd CBAM-deklarant inte överlämnar rätt antal CBAM-certifikat till följd av att en verksamhetsutövare, en kontrollör eller en oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen har lämnat felaktiga uppgifter,

2) om en importör överskrider det enda viktbaseade tröskelvärde med högst 10 procent,

3) i de fall som avses i artikel 17.7a i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Sänkningen av påföljdsavgiften ska basera sig på en helhetsbedömning. I bedömningen kan det tas hänsyn till i vilken grad den som har försummat skyldigheten är villig att samarbeta och vidta åtgärder för att avhjälpa försummelsen, försummelsens upprepning, varaktighet, allvarlighetsgrad och omfattning samt försummelsen avsiktliga karaktär och oaktsamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 26 mars 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Miljö- och klimatminister Sari Multala

Lag

om ändring av 1 a och 4 a § i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om genomförande av Europeiska unionens förordning om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen (1288/2023) 1 a § 4 punkten, sådan den lyder i lag 753/2024, och

fogas till 1 a §, sådan den lyder i lag 753/2024, nya 5–9 punkter och till 4 a §, sådan den lyder i lag 753/2024, nya 4 och 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 a §

Definitioner

Föreslagen lydelse

1 a §

Definitioner

I denna lag avses med

5) verksamhetsutövare en i artikel 3.31 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd person som driver eller kontrollerar en anläggning i ett tredjeland, inklusive ett moderföretag som kontrollerar en anläggning i ett tredjeland,

6) kontrollör en i artikel 8.1 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd ackrediterad kontrollör,

7) det enda viktbaserade tröskelvärde det enda viktbaserade tröskelvärde som angetts i punkt 1 i bilaga VII till förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen,

8) importör en i artikel 3.15 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd person som inger en tulldeklaration för övergång till fri omsättning av varor eller en avräkningsnota i enlighet med artikel 175.5 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/2446 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 vad gäller närmare regler avseende vissa bestämmelser i unionens tullkodex i eget namn och för egen räkning och, om

tulldeklarationen inges av ett indirekt tullombud i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 952/2013 om fastställande av en tullkodex för unionen, den person för vars räkning en sådan deklaration inges,

9) oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen en i artikel 9.2 i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen avsedd oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen.

4 a §

Påföljdsavgift

Tullen kan sänka påföljdsavgiften

1) om en godkänd CBAM-deklarant inte överlämnar rätt antal CBAM-certifikat till följd av att en verksamhetsutövare, en kontrollör eller en oberoende person som intygar koldioxidprisdokumentationen har lämnat felaktiga uppgifter,

2) om en importör överskrider det enda viktbaseade tröskelvärde med högst 10 procent,

3) i de fall som avses i artikel 17.7a i förordningen om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen.

Sänkningen av påföljdsavgiften ska basera sig på en helhetsbedömning. I bedömningen kan det tas hänsyn till i vilken grad den som har försummat skyldigheten är villig att samarbeta och vidta åtgärder för att avhjälpa försummelsen, försummelsens upprepning, varaktighet, allvarlighetsgrad och omfattning samt försummelsen avsiktliga karaktär och oaksamhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .
